

רשומות

ספר החוקים

7 באוגוסט 1997

1636

ד' באב התשנ"ז

עמוד

222

חוק שירותי הובלה, התשנ"ז-1997

חוק שירותי הובלה, התשנ"ז-1997*

פרק א': מטרת החוק

1. מטרת החוק
1. חוק זה בא להגביר את הבטיחות בהפעלת רכב מסחרי ובמתן שירותי הובלה, ולהגן על הצרכן ועל איכות הסביבה.

פרק ב': פרשנות

2. הגדרות
2. בחוק זה -
"אחראי על בטיחות ההובלה של חומרים מסוכנים", "אחראי על הניהול המקצועי", "קצין בטיחות" - מי שהוסמכו לכך לפי סעיף 16;
"בעל" - כהגדרתו בפקודה;
"המפקח" - המפקח על התעבורה כהגדרתו בפקודה;
"הפקודה" - פקודת התעבורה;¹
"חומר מסוכן" - חומר דליק, לקיח, נפיץ, רעיל, מחמצן, מאכל, מדבק או רדיואקטיבי, או גז דחוס או מונול, וכן כל חומר אחר שבהובלתו הוא עלול להיות מסוכן לבריאות האדם;
"מוביל" - מי שמפעיל שירות הובלה;
"משקל כולל מותר" - המשקל הכולל המותר המצוין ברשיון הרכב שניתן לפי הפקודה;
"רכב מסחרי" - רכב מסחרי כהגדרתו בפקודה, שמשקלו הכולל המותר 10,000 ק"ג או יותר, ולענין הובלת חומר מסוכן, רכב מסחרי בכל משקל כולל מותר;
"רשיון מוביל" - רשיון למתן שירותי הובלה לפי חוק זה;
"שטר מטען" - הסכם הובלה בכתב בין מזמין שירותי הובלה לבין המוביל;
"שירותי הובלה" - הובלת מטען ברכב מסחרי, בין שההובלה נעשית כשירות לזולת ובין שהיא נעשית לצרכיו של המוביל;
"השר" - שר התחבורה.

פרק ג': הסדרת שירותי הובלה

3. הפעלת שירות הובלה ברשיון
3. לא יפעיל אדם שירותי הובלה אלא לפי הוראות חוק זה.
4. לא יתן אדם שירותי הובלה, בעצמו או באמצעות אחר, אלא אם כן בידו רשיון מוביל, ושירותי ההובלה ניתנו בהתאם לסוג הרשיון ולחנאיו.
5. רשיון מוביל
5. (א) המפקח יוציא, בהתאם להוראות חוק זה, לבעל רכב מסחרי, רשיון מוביל עבור כל רכב מסחרי שבו הוא יתן שירותי הובלה.
(ב) רשיון מוביל יינתן לפי סוג המטען המוביל ולפי סוג הרכב המוביל אותו.

* נתקבל בכנסת ביום כ"ד בתמוז התשנ"ז (29 ביולי 1997); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק 2528, מיום כ' באדר התשנ"ז (11 במרס 1996), עמ' 643 ובהצעות חוק 2603, מיום י' באדר ב' התשנ"ז (19 במרס 1997), עמ' 257.
¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.

(ג) תוקפו של רשיון מוביל הוא לשנה אחת; השר רשאי לקבוע תקופה אחרת על פי אמות מידה שיקבע, לענין הרכב או המטען.

איסור העברת רשיון

6. רשיון מוביל אינו ניתן להעברה לאדם אחר או לגבי רכב מסחרי אחר.

תנאים למתן רשיון מוביל

7. (א) השר יקבע תנאים למתן רשיון מוביל לסוגיו כדי להבטיח את אלה:

(1) כי למבקש רשיון מוביל או לאדם מטעמו האחראי על שירות ההובלה יש את כל אלה:

(א) הכשרה מקצועית מתאימה לפי סוג המטען וסוג הרכב המסחרי שלגביו מבוקש הרשיון;

(ב) מקום מתאים למתן שירות ההובלה, לרבות מקום חניה לרכב המסחרי;

(ג) ציוד ומתקנים מתאימים למתן שירות ההובלה;

(ד) הסדרים למתן שירותי תחזוקה נאותים לרכב המסחרי;

(ה) לגבי סוג מסוים של הובלה כפי שייקבע בתקנות – רכב מסחרי במספר ובסוג הדרושים להובלה בטיחותית;

(2) התאמת מבנה הרכב המסחרי למטען המובל;

(3) פיקוח על בטיחות במתן שירות ההובלה על ידי קצין בטיחות, ובהובלת חומר מסוכן – גם על ידי אחראי על בטיחות ההובלה של חומרים מסוכנים; בענינים אלה רשאי השר גם לקבוע את דרכי הפיקוח ומועדיו, בהתחשב, בין היתר, במספר כלי הרכב המסחריים שבאמצעותם ניתן שירות ההובלה.

(ב) השר רשאי לקבוע תנאים נוספים למי שנותן שירות הובלה באמצעות שישה כלי רכב מסחריים או יותר, או שירות הובלה של חומר מסוכן, לרבות העסקת אחראי על הניהול המקצועי, הכל כדי להבטיח סדרי בטיחות תחבורתיים ומניעת נזק סביבתי.

מסירת פרטים למפקח

8. (א) המפקח רשאי לדרוש ממבקש רשיון מוביל למסור לו פרטים בדבר סוגי הרכב המסחרי שברשותו, סוגי המטען שברצונו להוביל וכל פרט אחר הדרוש למפקח כדי להחליט בבקשה.

(ב) מבקש רשיון ימסור למפקח כל פרט שדרש המפקח לפי סעיף קטן (א); לא מסר המבקש פרט כאמור, רשאי המפקח שלא לתת לו רשיון מוביל.

תנאים לרשיון מוביל

9. לשם שמירה על הבטיחות במתן שירות ההובלה, רשאי המפקח לקבוע ברשיון מוביל, כי בעל רשיון מוביל וכן המועסקים על ידו או מטעמו בשירות ההובלה, לרבות בנהיגה, בטעינה, בפריקה ובמתן טיפול לרכב המסחרי ולמטען שבו, יעמדו בתנאים אלה הכל כפי שנקבע בתקנות:

(1) הם בעלי הכשרה מתאימה;

(2) הם עברו הדרכה תקופתית ובדיקה רפואית תקופתית במועדים ובהיקף נקבע בתקנות, כל אחד לפי סוג עיסוקו;

(3) לענין חומר מסוכן – הם בעלי הכשרה מיוחדת, כל אחד לפי סוג עיסוקו.

ביטול רשיון שהושג במרמה

10. קיבל אדם רשיון לפי חוק זה במרמה, רשאי המפקח, לאחר שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו, לבטל את הרשיון.

11. (א) הורשע מבקש רשיון מוביל בעבירה לפי חוק זה או באחת העבירות המנויות בתוספת הראשונה וטרם חלפו שנתיים מיום ההרשעה, רשאי המפקח, לאחר שנתן לאדם הזדמנות לטעון את טענותיו ובהתחשב באופי העבירה ובחומרתה, שלא לתת לו רשיון לפי חוק זה.

סייג למתן רשיון או להחזקת רשיון

(ב) קיבל אדם רשיון מוביל ולאחר מכן הורשע בעבירה כאמור בסעיף קטן (א), רשאי המפקח, לאחר שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו, לבטל את רשיון המוביל או להתלותו לתקופה שלא תעלה על 180 ימים.

(ג) לא קיים אדם תנאי מהותי מתנאי הרשיון, או גרם בהובלת המטען נזק שהיה בו כדי לסכן את הציבור או לפגוע בבטיחותו, רשאי המפקח, לאחר שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו, לבטל את רשיון המוביל או להתלותו לתקופה שלא תעלה על 180 ימים.

(ד) בסעיף זה, "ביטול רשיון המוביל" – ביטול כל הרשיונות שבידי אותו אדם, או חלקם, וכן אי הידוש רשיונות כאמור.

12. לא יסרב בעל רשיון מוביל לתת שירות הובלה לזולת על פי הרשיון שבידו מטעם בלתי סביר.

סירוב למתן שירות הובלה

13. (א) מבקש רשיון שלא קיבל רשיון, מי שרשיונו בוטל, הותלה או לא חודש לפי סעיפים 10 ו-11, וכן מי ששירותו הופסק לפי סעיף 21, רשאי לערער לבית משפט השלום בתוך 45 ימים מהיום שהומצאה לו החלטת המפקח.

ערעור

(ב) בית המשפט הדין בבקשה בענין ביטול רשיון מוביל, התלייתו או אי הידושו, או בענין הפסקת שירות כאמור בסעיף קטן (א), רשאי להורות על השעיית הביצוע של החלטת המפקח עד למתן החלטה בבקשה.

פרק ד': שטר מטען

14. (א) לא יוביל בעל רשיון מוביל מטען ברכב מסחרי ולא ירשה לאחר להוביל מטען ברכב מסחרי אלא על פי אחד מאלה:

חובה להחזיק בשטר מטען או במסמך אחר

(1) שטר מטען;

(2) מסמך אחר, כפי שייקבע בתקנות, אם המטען המובל שייך למוביל.

(ב) שטר המטען ייערך כפי שייקבע בתקנות ויכלול את הפרטים שנקבעו בהן.

(ג) בשטר המטען ייקבע היקף אחריותו של המוביל למטען והיקף הביטוח מפני נזקים או מפני אובדן המטען.

(ד) שטר המטען לא יכלול פטור כללי מאחריות לאובדן או לנזק למטען.

(ה) שטר מטען או מסמך אחר לפי סעיף זה יהיה בכל עת ההובלה בידי נוהג הרכב המסחרי.

(ו) בעל רשיון מוביל ישמור את שטר המטען לתקופה ובדרך שייקבעו בתקנות.

פרק ה': פיקוח

15. (א) השר רשאי למנות מקרב עובדי משרדו פקחים לענין חוק זה; הודעה על מינוי פקח תפורסם ברשומות.

מינוי פקחים וסמכויותיהם

(ב) שוטר או פקח רשאים, בכל עת סבירה, להיכנס לכל מקום שבו ניתן שירות הובלה או המיועד למתן שירות הובלה או לחניית הרכב, לשם פיקוח על ביצוע הוראות חוק זה; כן רשאים הם לדרוש מבעל רישון לפי חוק זה שיציג בפניהם את הרישון, וכן ממנו ומכל מי שמועסק על ידו או מטעמו בשירות ההובלה – להציג בפניהם כל מסמך הקשור במתן שירות ההובלה, ולאפשר להם לבדוק את המטען; כמו כן רשאים הם לדרוש את שקילת הרכב המסחרי והמטען המובל בו בדרך שתקבע בתקנות.

16. (א) המפקח רשאי להסמיך אחראי על בטיחות ההובלה של חומרים מסוכנים, הסמכות אחראי על הניהול המקצועי, או קצין בטיחות, אם התקיימו בהם התנאים הדרושים למילוי התפקידים האמורים, לפי סוג התפקיד, כפי שנקבע בתקנות.

(ב) בתקנות לפי סעיף קטן (א) רשאי השר לקבוע דרישות לענין –

(1) רישון נהיגה;

(2) הכשרה מתאימה בטיפול ברכב מסחרי ובתחזוקתו, ידיעת כללי פריקה וטעינה וניהול מקצועי למתן שירותי הובלה;

(3) ניסיון בתפקיד ארגוני בתחום הובלת מטען ברכב מסחרי.

פרק ו': שירות הובלה לישראל וממנה

17. (א) הוראות חוק זה לא יחולו על שירות הובלה שמטרתו היחידה היא הובלת מטען למדינת ישראל וממנה, הנעשית ברכב מסחרי הפטור מחובת רישום ורישון רכב לפי סעיף 2 לפקודה.

סייג לתהולת החוק

(ב) על אף הוראת סעיף קטן (א), רשאי השר, לשם הבטחת מטרות חוק זה, לקבוע הוראות מיוחדות לענין שירות ההובלה האמור באותו סעיף קטן, לגבי כל אחד מאלה:

(1) הובלת חומרים מסוכנים, לרבות הכשרה מקצועית מתאימה של הנהג המוביל את המטען, התאמת מבנה הרכב המסחרי למטען המובל, דרכי האריזה של המטען וכל הוראה אחרת הנדרשת כדי למנוע סכנה לציבור ולהבטיח את בטיחותו;

(2) שטר מטען;

(3) דרכי הפיקוח על מתן שירות הובלה כאמור בסעיף זה.

פרק ז': עבירות ועונשים

18. (א) העושה אחר מאלה, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977² (להלן – חוק העונשין) –

עבירות ועונשים

(1) מוביל מטען ברכב מסחרי ללא רישון מוביל, בניגוד להוראות סעיף 4, או אינו מקיים תנאי שנקבע לקבלת רישון מוביל כאמור בסעיף 7, או אינו מקיים תנאי ברישון מוביל כאמור בסעיף 9;

(2) מעביר רישון מוביל לאדם אחר או לרכב מסחרי אחר בניגוד להוראות סעיף 6;

(3) מוביל מטען ללא שטר מטען או מסמך אחר, בניגוד להוראות סעיף 14;

² ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

(4) מסרב לתת שירות הובלה לזולת מטעם בלתי סביר בניגוד להוראות סעיף 12;

(5) אינו מאפשר לשוטר או לפקח לבצע את הפעולות האמורות בסעיף 15(כ), או אינו נענה לדרישותיהם לפי אותו סעיף;

(6) עובר על הוראה מהוראות התקנות לפי חוק זה, אלא אם כן נקבע עונש קל מזה בתקנות.

(ב) נעברה עבירה לפי סעיף קטן (א)1, ועושה העבירה המשיך בהפעלת רכב מסחרי לאחר שקיבל התראה מאת המפקח לענין ההפרה, דינו – בנוסף לכל עונש אחר, קנס נוסף, בשיעור האמור בסעיף 61(ג) לחוק העונשין, לכל יום שבו נמשכת העבירה.

(ג) נעברה עבירה לפי סעיף זה בידי תאגיד, דינו – קנס פי ארבעה מהקנס שנקבע לעבירה.

19. נעברה עבירה לפי סעיף 18(א) בידי תאגיד, חוקה היא כי בעל תפקיד בתאגיד או עובד בכיר האחראי לתחום שלגביו נעברה העבירה, עבר את העבירה, אלא אם כן הוכיח כי העבירה נעברה בלא ידיעתו וכי נקט אמצעים סבירים כדי למנוע את העבירה; לענין סעיף זה, "בעל תפקיד בתאגיד" – המנהל הכללי וכל מי שאחראי בתאגיד על פעילותו של התאגיד לענין הובלת מטען.

אחריות מנהלים

20. נעברה ברכב מסחרי בעת מתן שירות ההובלה, עבירה מהמנויות בתוספת הראשונה, ייאשם בעבירה גם בעל רשיון מוביל, זולת אם הוכיח כי העבירה נעברה בלא ידיעתו וכי נקט אמצעים סבירים כדי למנוע את העבירה.

אחריות לעבירות העברה

21. (א) הוגש כתב אישום לפי חוק זה נגד אדם שהוביל מטען או שנתן שירות הובלה בלא רשיון לפי החוק, או בניגוד לתנאי מהותי ברשיון, רשאי המפקח להורות בכתב על הפסקה זמנית של מתן שירות ההובלה, לרבות על סגירת מקום שבו ניתן השירות, ובלבד שמשך הפסקה כאמור לא יעלה על שישים ימים מיום כניסתה לתוקף של ההוראה; הוראה כאמור תיכנס לתוקפה חמישה ימים אחרי נתינתה אלא אם כן נקבע בה מועד אחר, או אם היא בוטלה או שונתה על ידי בית המשפט כאמור בסעיף קטן (ב).

הפסקת שירות

(ב) בית משפט שלום רשאי, לבקשת הנפגע, לאשר את הוראת המפקח, לשנותה או לבטלה.

(ג) הורשע בעל רשיון מוביל בעבירה לפי חוק זה, רשאי בית המשפט, בנוסף לכל עונש, לצוות על ביטול הרשיון או על הפסקת מתן שירות ההובלה, לרבות על סגירת מקום שבו ניתן השירות, או לצוות על כל דרך אחרת הנראית לו מתאימה להפסקת מתן השירות, או לצוות עליו להימנע מכל פעולה כפי שיפרט בצו ולתקופה שיקבע.

פרק ח': הוראות שונות

22. השר, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי לקבוע בתקנות אגרות בעד מתן רשיון לפי חוק זה או חידושו, או בעד הוצאה של כל מסמך או מתן הסמכה לפי חוק זה.

אגרות

23. השר, בהסכמת שר המשפטים, רשאי בצו לשנות את התוספת הראשונה.

שינוי התוספת הראשונה

24. (א) השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

ביצוע ותקנות

(ב) השר, בהסכמת השר לאיכות הסביבה, ולענין חומרים רדיואקטיביים ומכשירי קרינה - גם בהסכמת ראש הממשלה, יקבע הוראות מיוחדות המתייחסות להובלת חומרים מסוכנים, לענין סיווגם, כמותם וריכוזם, התנאים לקבלת רשיון מוביל, לרכות תנאים שמטרתם להבטיח סדרי בטיחות תחבורתיים ומניעת נזק סביבתי, וכן תנאים לענין הובלת חומרים מסוכנים שהוראות סעיף 7(ב) חלות עליה.

דין המדינה

25. (א) חוק זה חל על המדינה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), חוק זה לא יחול על הגופים המפורטים בתוספת השניה או על סוגי הובלות הקבועים בה, ובלבד שהובלת חומרים מסוכנים תיעשה, ככל האפשר בנסיבות הענין, בהתאם להוראות לענין בטיחות ואיכות הסביבה לפי חוק זה, למעט ההוראות בענין סדרי פיקוח ודיווח; השר, בהסכמת השר הממונה על גוף מהגופים המפורטים בתוספת השניה ובהסכמת השר לאיכות הסביבה, רשאי לקבוע הוראות לענין מסמכים שישימשו בהובלות לפי סעיף קטן זה ולענין סדרי הפיקוח והדיווח עליהן.

אישור ועדת הכלכלה שמירת דינים

26. תקנות וצווים לפי חוק זה טעונים אישור ועדת הכלכלה של הכנסת.

27. הוראות חוק זה באות להוסיף על הוראות כל דין.

הוראת מעבר

28. (א) אדם שנתן שירות הובלה ערב תחילתו של חוק זה, והגיש למפקח בקשה לרשיון מוביל בתוך 60 ימים מיום כניסתו לתוקף של חוק זה, רשאי להמשיך ולתת את שירות ההובלה עד להחלטת המפקח בענינו.

(ב) המפקח יפרסם בארבעה עיתונים יומיים לפחות, שאחד מהם הוא בשפה העברית ואחד מהם בשפה הרוסית, את תוכנו של סעיף קטן (א).

(ג) המפקח רשאי, מנימוקים מיוחדים שיירשמו, להאריך את תקופת 60 הימים האמורה בסעיף קטן (א), ב־60 ימים נוספים.

ביטול

29. הכותרת "פרק המישי, סוכנים להובלה כיבשה או בים" וסעיפים 56 עד 69 לחוק המסחרי העותומני³ - בטלים.

חובת התקנת תקנות תחילה

30. תקנות לביצוע חוק זה יותקנו בתוך שישה חודשים מיום פרסומו.

31. (א) תחילתו של חוק זה, למעט סעיף 11(א), תשעה חודשים מיום פרסומו.

(ב) תחילתו של סעיף 11(א) שנתיים מיום פרסומו של חוק זה.

התוספת הראשונה

(סעיפים 11 ו־20)

(1) עבירות לפי התוספת הרביעית לפקודה;

(2) עבירות לפי תקנות 85, 168, 306, 308(ד) ו־364 לתקנות התעבורה.

³ מיום 18 לחודש הרמאדן, שנת 1966 (התרי"ו-1850).

התוספת השניה

(סעיף 25(ב))

- (1) צבא הגנה לישראל.
- (2) משטרת ישראל.
- (3) שירותי בתי הסוהר.
- (4) יחידות ויחידות סמך של משרד ראש הממשלה או של משרד הבטחון, שעיקר פעילותן בתחום בטחון המדינה או יחסי החוץ שלה, וכל הובלה בעלת אופי בטחוני-סודי הנעשית בכלי רכב הפועל מטעמן.
- (5) הוועדה לאנרגיה אטומית, מכרזי המחקר הגרעיני הפועלים תחת פיקוחה וכל הובלה הנעשית בכלי רכב הפועל מטעמן.
- (6) הובלות בעלות אופי בטחוני-סודי, גם כשהמוביל אינו אחד הגופים האמורים בפסקאות (1) ו-(4).

יצחק לוי
שר התחבורה

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

דן תיכון
יושב ראש הכנסת

עזר ויצמן
נשיא המדינה